

Väike-Maarja valla infoleht

Nr. 1

APRILL 1992

Vallavolikogust

VÄIKE-MAARJA VALLAVOLIKOGU AINUPÄDEVUS (väljavõte Väike-Maarja valla põhimäärusest, kinnitatud volikogu koosolekul 20. augustil 1991. a.):

- Otsustab valla piiride staatuse ja nimetuse muutmise küsimused.
- Kavandab valla arengu põhisuunad ja plaanid.
- Suunab vallas territoriaalplaneerimisalast tegevust, otsustab ehituste paiknemise (v. a. individuaalelamuehitus).
- Teeb valla põhimääruses ja arengukavades muudatusi ja täiendusi.
- Teeb ettepanekuid valla lipu ja vapi kavandite kinnitamiseks ning kinnitab muu sümboolika vastavalt Eesti Vabariigi seadustele.
- Määrab valla munitsipaalomandiks oleva vara õiguslikud režiimid ja kontrollib selle vara kasutamist ja kasutamist.
- Peatab selle ettevõtte, asutuse ja organisatsiooni tegevuse, kes kahjustab paikkonna elanike huve ENSV kohaliku omavalitsuse seaduse par. 8 p. 7 nimetatud aladel või rikub sõlmitud lepingu tingimusi.
- Otsustab maaeraldused vallas, v. a. maaeraldused taludele kuni 50 ha ja individuaalehituskruundid.
- Kinnitab valla iseseisva eelarve.
- Kehtestab kohalikuud maksud nende piirmäärade eelneva kinnitusega Eesti Vabariigi Rahandusministeeriumis.
- Otsustab laenu andmise küsimused summas üle 10 000 rubla.
- Otsustab laenu võtmise alates 30 000 rublast.
- Otsustab valla eelarve täitmise käigus ülelaekuvate summade suunamise üle 50 000 rubla.
- Otsustab lepingute sõlmimise majandus- ja ehitustegevuseks vallas, rahalises väljenduses üle 50 000 rubla.
- Otsustab valla osalemise omavalitsusüksuste ühendustes ja määrab esindaja (esindajad) nendes ühendustes. Esindajaks võivad olla vallavolikogu ja vallavalitsuse liikmed. Esindajad annavad vallavalitsusele aru oma tegevusest ühendustes.
- Otsustab rahvusvaheliste organisatsioonides osalemise, samuti kasulike koostööseademe arendamise küsimused välisriikide omavalitsustega,

määrab volituste ulatuse ja esindajad.
 17. Otsustab välisriiki saadetava valla esindava delegatsiooni vajaduse ja koosseisu.
 18. Võtab vastu otsuse üldise korra ja turvalisuse tagamiseks valla territooriumil, läheduses Eesti Vabariigi kehtivast seadusandlusest.

VÄIKE-MAARJA VALLAVOLIKOGUSSE KUULUB 19 SAADIKUT:

Juta HAASMA
 Argo KAASIK
 Maimu KALVET
 Toomas KALVET
 Ahti KASKEMA
 Ene KINKS
 Toomas KÄBIN
 Olev LIBLIKMANN
 Villi LIKEMETS
 Ellen LOSSI
 Olavi LOSSI
 Ellu MOISA
 Endel MÄESEPP
 Mihkel MÄND
 Sirje MÄTAS
 Bruno MÜNTER
 Riho PAU
 Heiki PÄRNAMÄGI
 Mall VÕHANDU

Volikogu esimees on OLEV LIBLIKMANN, kes töötab ühiskondlikel alustel.

VOLIKOGU ON MOODUSTANUD JÄRGMISED KOMISJONID:

- Korterikomisjon: esimees Toomas KALVET, liikmed Heiki PÄRNAMÄGI ja Villi LIKEMETS.
- Tervishoiu- ja sotsiaalkomisjon: esimees Ene KINKS, liikmed: Toomas KÄBIN ja Riho PAU.
- Maakomisjon: esimees Endel MÄESEPP, liikmed: Ahti KASKEMA ja Bruno MÜNTER.
- Olmekomisjon: esimees Juta HAASMA, liikmed: Ellu MOISA ja Argo KAASIK.
- Revisjonikomisjon: esimees Olavi LOSSI, liige Sirje MÄTAS.

Alates 1. oktoobrist 1991. a. (mil külanõukogu hakkas tegutsema vallana) kuni märtsikuuni

1992 on toimunud seitse volikogu istungit. Põhimääruse järgi ei tohi need toimuda harvemini kui üks kord kolme kuu jooksul. Et lahendamisele kuuluvaid ülesandeid on palju, on koosolekuid tulnud pidada 1-2 korda kuus. Kõige rohkem on arupidamist olnud nõunike töөлövõtmise asjus. Korduvalt on selgitatud valla uusi funktsioone, on antud ka «koduülesandeid». Alguses, nagu praegu vallaelanikudki, seisid volikogu liikmed igati valla kaadri suurendamise vastu. Iga nõuniku funktsioonid on mitmetpidi läbi arutatud, korduvalt tagasi lükatud ja ikkagi üheskoos leitud, et need ametikohad on siiski vajalikud.

Ega meigi kujutanud ette, mis on tänapäeva vald endisaegsega võrreldes. Et suurtootmine peab paratamatult taganema, koondub enamik kolhooside ja teiste ühisettevõtete tegevusvaldkondi valla kätte. Me ei kujuta praegu ette, et pole enam kolhooside ja asutuste peaspetsialiste, kes teatud piirkonna majandus- ja sotsiaalsfääri elu juhivad. Keegi aga ei vaidle vastu, et tänapäeval on seda siiski vaja kellelgi teha. Põllumajanduslikud tootmisüksused, s. h. ka endised EPT-d, KEK-id, väiksemad tootmisettevõtted ja talupidajad jäävad tegelema ainult tootmisega, kõik muu läheb valla alla. On suurenenud maksud ja karta on, et suurenevad veelgi. Miks peaks kolhoos, kes maksab riigile kõrgeid makse, tegelema veel elamufondi, kultuuri, spordi ja muu niisugusega?

Eriti suur töö seisab valla ametikonnal ees omandi- ja põllumajandusreformi läbiviimisel. 41 Väike-Maarja vallas asuvat elamut, enamikus vanad amortiseerunud puumajad, on juba munitsipaliseeritud, s. t. läinud valla valdusse. Kõik need on valla käes erastamiskohustusega (v. a. Väike-Maarja Pikk tn. 11 ja 13), s. t. aja jooksul tuleb neile leida peremees: kas endine või uus omanik. Kas leidub praegustes rasketes tingimustes inimesi, kes tahavad ja suudavad neid hooneid remontida ja majandada? Kuidas aga suudab vald seda teha?

Kohalik EPT saab munitsipaal-ettevõtteks, esialgu ka piimatööstus. Viimane on kunagi kuulunud piimaühisusele, see tuleb talle tagasi anda. Samuti tuleb välja selgitada masinaühistute omanikud (nende järglased), et nad saaksid osa võtta loodavatest masinaühistutest, kui nad seda soovivad.

Koolid jäävad munitsipaalomandisse. Kolhoosidele kuuluvate lasteaedade, kultuurimajade (endised omanikud kohalikud selet-

sid), spordihoonete, muuseumi ja kolhooside elamufondi saatus otsustatakse põllumajandusreformi elluviimise käigus: mis jääb valla omandusse, mis erastatakse ja mis jääb osakute väljamaksimiseks. Reformikomisjon on vallavolikogu poolt loodud, kuid ka selles tuleb veel muudatusi teha vastavalt põllumajandusreformi seadusele.

Valla valdusesse on läinud ja lähevad ka kõik kommunikatsioonid. Neid tuleb korras hoida, remontida, uusi rajada. Näiteks Väike-Maarja aleviku kanalisatsioon on täielikult amortiseerunud. Kaupluse, spordihoonete, keskkooli ja haigla juurdeehituse projektid on Väike-Maarja kolhoosil valmis ja valmimas. Kes need valmis ehitab? Need on kõik sotsiaalobjektid. Kust võtta raha? Maksud? Arendada majandustegevust? Kus on need noored hakkajad mehed, kes asutaksid Väike-Maarjasse, Kiiltsi ja Triiki mõnegi ettevõtte või töökoja? Eesti ajal oli Väike-Maarjas 16 poodi ja poekest, töökojasid ja -tubasid aga 34 eri nimetust. Kõik hakkajamad noored mehed tahavad ruttu rikkaks saada ja asutavadi kõikisugu vahendustehasid või lihtsalt spekuleerivad.

Kõikides hädaades on hea leida süüdlast. Kuipalju pahandusi tõi seegi, et vallavolikogu otsustas Väike-Maarja kolhoosi 300-rubla lasele kompensatsioonile mitte anda tulumaksuoodustust.

Väike-Maarja valla 1992. aasta eelarves on kulusid eelmise aasta lõpu rahavääringus 10 miljonit rubla (tulust 8 milj.), üksnes haridusele kulutatakse ligikaudu 5,5 miljonit rubla (võrdluseks vallavalitsuse kulud 860 000 rubla). Üksikisiku tulumaksust oli planeeritud tulust 5 miljonit rubla. Varsti aga ei suuda vallad õpetajatele ja muudugi ka kogu sotsiaalsfäärile palka maksta, sest üksikisiku tulumaksurublad jäävad laekumata elanike alla 1000 rublaste palkade tõttu. Mida rääkida siis veel pooleiloleva elumaja ehitamisest? See on planeeritud valla sotsiaalsfääri töötajate korteriteks, seda esmakordselt Väike-Maarja ajalooks.

Kui veel peatuda valla eelarvelistel kulutustel, siis kultuurile on planeeritud üle 600 000, sotsiaalsfäärile üle 900 000 rubla. Võib olla on huvitav teada ka sotsiaalsfääri eri kuluartikleid. Näiteks kalmistute korrashoiuks on planeeritud 30 000 rubla, küttekompensatsiooniks elamumajandusele 420 000 rubla, transporditeenusteks vanuritele 5 000, ajalehtede tellimiseks vanuritele 15 000 rubla, toetusteks invaliididele, paljulapselistele ja vähekindlustatud peredele (250 inimest, 4%⁰

elanikest) 50 000, vanuritele ja invaliididele toiduabi talongideks (50 inimest, 1% elanikest) 90 000, matusekuludeks üksikutele inimestele 10 000, töötute abirahaks 20 000, õpetajate jt. sotsiaalsfääri töötajate kommunaalteenusteks 60 000, noorte spetsialistide toetusfondi 9 000, õpilastele 10 000, vallakodanike tähtpäevadeks ja juubeliteks 6 000 rubla. Vallamajanduslikeks kuludeks on ette nähtud 1 miljon 877 tuhat rubla: elamumajandusele ja ehitusele 807 000 rubla (sealhulgas riigi poolt 100 000 rubla kiriku torni ja sakstekabeli katuse remondiks), kommunaalmajandusele 470 000, turvateenistusele ja maakorraldusele 209 000, keskkonnakaitsele 400 000 rubla. Seda kõike on väga vähe, eriti keskkonnakaitsele. Teiste valdade eelarvetes tuleb meil osaleda 940 000 rublaga, kuna meie valla piirkonnast käivad lapsed teistes koolides, vanurid on internaatkoduks. Igaühe kohta peetakse eraldi arvestust. Ka meie vallale makstakse näiteks põllutöökoolis ja keskkoolis käivate teiste valdade õpilaste eest. Et arvepidamine on läinud väga keerukaks, siis siit ka vajadus raamatupidajate suurema kaadri järele. Kõik arvutused, mis varem tehti maakonna haridus-, kommunaal- ja teistes osakondades, tuleb teha kohapeal.

Nagu juba eespool märgitud, on rahasummad eelmise aasta lõpu vääringus. Olukord on palju muutunud, inflatsioon on raha väärtusetuks teinud ja isegi seda raha ei laeku, nagu planeeritud. Seepärast võib neid arve vaadata ainult suhtarvudena, siit saab teada meie valla minimaalsed vajadused.

Kui loete sotsiaalabi summast, siis ei maksa kohe vallavalitsuse tötata, sest vallas on vähe raha ja ei suudeta teha kõike, mis planeeritud. Nüüd aga seisab vallametnikel ees suur töö riigi sotsiaalfondist saadava toetuse maksimisega neile, kelle pere sissetulek ühe inimese kohta ei ulatu 80%-ni miinimumpalgast, st. 800 rublani. 800-st rublast puudujääv summa makstakse juurde. Samuti tuleb palju tegemist eluaseme kompensatsioonide maksimisega, sest ka maal ei tohi kulutused korterile ületada veerandi sissetulekust. Neid rahastid lubatakse riigi poolt.

Kahjuks räägitakse valla kohta igasuguseid jutte, tihti täiesti väljamõelduid. Alati, kui on midagi küsida vallavolikogu või vallavalitsuse töö kohta, palume pöörduda saadikute või vallametnikke poole. Nii saavad mitmed arusaamatused selgeks.

ELLU MOISA, vallavolikogu liige.

Valdade loomise algus

Praegu on Eesti Vabariigi käimas reformiperiood, on uute seaduste loomise periood. Muudatused toimuvad nii riigi valitsemises kui omandisuhetes. Tekivad uued struktuurid tootmis- ja valitsemisalas. See on valulik protsess. Kõik vana, millega oleme harjunud, taandub visalt. Kuigi rahvas kriitiseerib seda vana teravalt, pole rahvas omelt valmis vastu võtma uut. Võõraks on jäänud mõisted: aktsiaühis, osahistut, rendiettevõtte, munitsipaal-ettevõtte. Terav puudus on ettevõtteidest ja riskijuhetest kodanikest, kes loeksid uusi töökohti ja oleksid kaubatootmise initsiaatorid. Parempole olukord ka väikesel struktuuridega.

Valla mõiste kasutamisel tekib inimestel ettekujutus 1939. aasta vallast, kus oli oma territoorium, olid talud, piimaühisus ja seltsimaja. Külal oli kahekümne pere peale rehepeksumasin, igal peremehel oli hobune, olid lehmad, lambad, kitsed. Valla elanikkond jagunes noorteks-vanadeks, meistriteks-õpipoisteks, taluperemeesteks-sulasteks. Majanduselu oli tunduvalt lihtsam. Lihtsat süsteemi oli võimalik ka lihtsalt juhtida. Tolleaegne vallavalitsuse struktuur vastas vallamajanduse struktuurile. Selles vallavalitsuses olid vallavanem, abi-

vallavanem, vallasekretär ja tema abi, arvepidaja, raamatupidaja, käskjal, asjaajaja, igas külas külavanem. Abilisteks olid veel kirikuõpetaja (hingekirja pidamine), politseinik ja metsahärra.

Praegune Väike-Maarja valla loodi juriidiliselt 12. detsembril 1991. a. Valla 278 km²-se pindalaga ja 5690 elanikuiga territooriumil asuvad Väike-Maarja ja Kiiltsi alevik, Väike-Maarja, Vao ja Triigi kolhoos ning ca 7000 hektarilise pindalaga riiklik metsafond. Omaette tootmisettevõtteid on aktsiaühis «Antares» (ehi-

tajad) ja Väike-Maarja EPT. Vallas on 33 põllumajandusega tegelevat taluperet.

Valla elanikkonda teenindab üks looduslikul gaasil, kaks vedelkütet ja üks tahkel kütetel töötav katlamaja. Nii Väike-Maarjas, Triigis kui Vaos on oma pumbamajad, reovete puhastus- ja veevarustusüsteemid. Kogu piirkonna jaoks on oma alajaam 110 kV/35 kV. Vallasiseseid suuremaid teid on 90 jooksvat kilomeetrit. Majandite ja ettevõtete käsutuses on 350-370 töömasinaga autopark, traktorid, kombainid, liikurniidid, märkimisväärselt suured remonditöökojad ja laomajandushooned, palju suurfarme ja muid tootmishooneid.

Vallas on kaks kultuurimaja, neli kooli üle 1000 õpilasega, kolm lasteaeda 400 kohaga, haigla, kaks spordihoonet, kümme sööklat, puhkemajanduslikud ettevõtteid ja palju muud.

Sellest loetelust selgub, et meie valla praegune tootmisstruktuur ja sellega püüv sotsiaalsfäär on küllaltki keerukas ning käimasoleval reformiperioodil suureneb vallamajanduse keerukaste veelgi. Enam ei tule me toi-

me nii nagu 1939. aasta vallas. Vaja on palju muuta ning muuta selliselt, et kasu väljenduks vallamajanduse ja sotsiaalsfääri dünaamilise arenguna.

Vallavalitsus peab kaitsma vallakodanike huve. Vallakodanike huvide esindaja on nende endi poolt valitud vallavolikogu. Vallavalitsus on vallavolikogu tööorgan, mis luuakse volikogu tahtel valla tegelikuks juhtimiseks. Mida keerukam ja paljutahulisem on valla struktuur, seda suurem on vallavalitsus arvuliselt ja seda kõrgemad on üksik-töötajate esitatavad kvalifikatsiooninõuded. Nii nagu talumehe kvalifikatsioon on otseses seoses sellega, kui keerukad ja kallid on talusse ostetud masinad, on ka vallavalitsuse töötajatele esitatavad nõuded seda suuremad, mida keerukam on valla sotsiaalne ja majandussüsteem.

Paljud inimesed, kes on igati tublid oma erialal, ei hinda objektiivselt kaastöötajaid ja nende töö olemust. Selles peitub töötajatevaheliste konfliktide põhiline alge. Sellise mõtelaadi süvenedes langeb vallas töömotivatsioon, suurenevad inimestevahelised pinged, langeb töö lõpp-

resultaat. Selline olukord on kerge tulema, kui meie elus on palju määramatust ja mõistusevastast nagu käesoleval ajamomendil. Ei ole kuidagi õigustatud olukord, et inimesed oma tegevusega kas tahtlikult või kogemata kahjustavad kaaskodanike huve (spekulatsioon, värgused) ja teevad iga päevaga majanduslikult ikka kaitsumaks pensionäride, haridus- ja kultuuritöötajate ning õpilaste eksistentsi. Selliselt süvenevad protsessid on vaja pidurdada.

Täna Eestis väljakuulunud olukord lausa nõuab vallavolikogudele, et igas vallas komplekteeritaks töövõimeline ja arvuliselt piisav vallavalitsus, kes suudaks vastu seista kaosele. Kui kusagil pole sellest veel nii aru saadud, tuleb varsti rahvas ise seda oma vallavolikogule meelde, sest lootusetult hilja on lappida laeva siis, kui lastis on mitu tuhat inimest ning põhja aukudest tuleb masinaruumi üha järjest uut vett juurde. Selliseks kujuneb olukord vallas, kui jääda hiljaks uuendustega kaasaminemisele.

JÜRİ POOLAK, vallavanem

Väike-Maarja on saanud vallaks

12. detsembri 1991. a. Eesti Vabariigi Ülemnõukogu Presiidiumi seadlusega on Väike-Maarja omavalitsuslikule halduspiirkonnale omistatud valla õigused ja pandud valla kohustused. Valla staatus saamist hakati kohaliku volikogu saadikute poolt Olev Liblikmanni ja Jüri Poolaku eestvedamisel ette valmistama juba tunnundult varem. Rahvasaadikute otsuse kohaselt alustati juba möödunud aasta 1. oktoobrist alates tegelikku isefinantseerimist hariduse, kultuuri, sotsiaalse ja varem maakonna haldusesse kuulunud sotsiaalsfääri valdkondades kohaliku, valla eelarvesse laekuvate maksude arvel. Samuti asuti tulenevalt omavalitsusfunktsioonide ülevõtmisest moodustama vallavalitsust ja tööle võtma vajalikke spetsialiste.

Valla seisuse saamiseks koostatud arengukava annab põgusa ülevaate Väike-Maarja valla kujunemisest, käesolevast sotsiaalmajanduslikust olukorrast ja nägemuse halduspiirkonna võimalikust tulevases arengust. Ees-otsisva aastatepikkuse tegeliku töö ja eelkõige eelarvevaidluste kaudu rajatakse vallaelanike poolt ja nende huvidele vastav arengustrateegia.

Käesoleva ajani on realiseeritud kohaliku omavalitsust Väike-Maarja külanõukogu territooriumil maakonna kui teise tasandi omavalitsuse, külanõukogu täitevkomitee ja majandite koostöös. Aja jooksul on kasvanud majandite osakaal elanike igapäevaelu sotsiaalmajanduslikul korraldamisel. Nende poolt on rajatud peamine osa elamu- ja kommunaalmajandusest ja finantseeritud kasumi või palgafondi arvel täielikult või osaliselt mitmeid sotsiaalsfääri valdkondi ja võetud tööle vastavaid inimesi. Keskasulade ja neid ümbritsevate külade põhjal on majandikeskelt välja kujunenud kolm vähimat sotsiaal- ja majanduslikku tervikpiirkonda ja nendele vastavat inimasumit. Väike-Maarja valla arengukava kohaselt on eesmärgiks kujundada oma haldusterritooriumil omavalitsuslik isejuhatusse- ja tagada nimetatud piirkondade tasakaalustatud sotsiaal- ja majanduslik areng, lähtudes kohalike elanike huvidest ning kaasates nende initsiatiivi ja võimalik kohalike asjade otsustamisel.

Kuidas toimib kohalik omavalitsus tegelikkuses?

Sellele küsimusele aitab vastust leida teine vallastaatuse saamiseks koostatud dokument — Väike-Maarja valla põhimäärus. See on kohaliku omavalitsuse aluste seadusest ning muudest seadustest ja normatiivaktidest lähtuv valla põhiline normatiivdokument, mis sätestab Väike-Maarja valla kui seadusliku haldusüksuse toimimise ja tema juhtorganite tegevuse korralduse. Selle kohaselt on kõrgeimaks omavalitsusorganiks vallavolikogu. Tema kompetentsi kuulub valla arengu põhisuundade kavandamine ja strateegiline juhtimine. Väike-Maarja vallavolikogusse on valitud Teie poolt, lugupeetud vallakodanikud, 19 saadikut. Volikogu

esimeheks on valitud Olev Liblikmann, põhjamaades nimetatakse volikogu esimeest poliitiliseks liidriks, sest sellele kohale saab tavaliselt enam häält saanud poliitilise partei või erakonna kohalik liider. Volikogu suunab territoriaalne planeerimist, otsustab ehituste, teede ja kommunikatsioonide paiknemise ja ehitamise tingimused, munitsipaalomandi ja maakorralduse põhiküsimused, suunab eelarvelist finantseerimist, kehtestab kohaliku maksud ja annab maksusoodustusi kohaliku eelarvesse laekuvate maksude osas, kinnitab eelarved ja aastaaruanded, kehtestab kohaliku avaliku korra reeglid jne. Tähtsamate eluvaldkondade korraldamiseks loob volikogu komisjone ja moodustab vallavalitsuse.

Väike-Maarja vallavalitsus on moodustatud kaheksaliikmelisena. Töökohtade järgi on vallavalitsusse nimetatud vallavanem Jüri Poolak, abivallavanem Peeter Albi, pearaamatupidaja Helve Pugenon, vallasekretär Rosalie Valtin ja maanõunik Ruth Albi ning kolme piirkonna esindajana saadikud Olev Liblikmann (Väike-Maarja), Toomas Käbin (Vao) ja Ahti Kaskema (Triigi).

Vallavalitsus on vallavolikogu täitevorgan, kes tegutseb vallavolikogu poolt talle antud volituste ja kinnitatud eelarve tingimuste piires. Vallavalitsuse istungid toimuvad reeglina mitte vähem kui üks kord kuus, käesoleval ajal aga igal teisel ja neljandal teisipäeval. Vallavalitsuse otsuste ettevalmistamiseks ja praktiliseks täitmiseks ning erinevate eluvaldkondade korraldamiseks on vallavanemal õigus lähtudes seadusandlusest võtta tööle ja vabastada töölt ametiisikuid ja teenistujaid. Lisaks espool nimetatud nõunikele — vallavalitsuse liikmetele on võetud tööle sotsiaalminõunikuna Lea Mäesepp, kultuurinõunikuna

Käesolev kirjutis tutvustab vaid põgusalt valla olemust ja vallavalitsuse töötajaid. Edaspidi planeerime lähemalt tutvustada vallavolikogu ja vallavalitsuse tegevust, aga samuti seal töötavaid spetsialiste ja nende tööd. Täna infoleht tutvustab rubriigis «Saagem tuttavaks valla töötajatega» maanõunikku ja tema tööd.

PEETER ALBI, abivallavanem

Väike-Maarja vallavolikogu esimehe ja vallavalitsuse töötajate ametitelefonid

Vallavolikogu esimees	OLEV LIBLIKMANN	61 050
Vallavanem	JÜRI POOLAK	61 030
		61 565
Sekretär	SIRJE LELL	61 030
Kaadriinspektor	VIRVE VAARIK	61 565
Abivallavanem	PEETER ALBI	61 554
Pearaamatupidaja	HELVE PUGONEN	61 583
Raamatupidamine		61 583
Vallasekretär	ROSALIE VALTIN	51 407
Kantselei		61 151
Maanõunik	RUTH ALBI	61 578
Sotsiaalnõunik	LEA MÄESEPP	61 745
Kultuurinõunik	ILVE TOBRELUTS	61 745
Keskonnainõunik	MARE NIRGI	61 503
Turvanõunik	OLAVI LOSSI	61 503

Saagem tuttavaks valla töötajatega

Mina töötan maanõunikuna

Tutvustamiseks. Olen lõpetanud Eesti Põllumajanduse Akadeemia agronoomia teaduskonna 1978. aastal ja töötanud algul põllundusbrigadirina ja seejärel pikemat aega seemnekasvatuse vanemagronoomina. Agronoomi ametis on tulnud muuhulgas tegeleda kaardimaterjaliga ja maakasutusüksustega, korraldada külvide paigutust, läbi viia põldude passistamist ning pida- da individuaalmaade ja õueaialmaade arvestust ja neid looduses välja mõtta ja inimestele kätte näidata. Abikaasa Peeter Albi töölekuumiseks Väike-Maarja kolhoosi tuli minul asuda tööle kolhoosi müügipunkti. See on andnud hea võimaluse tuttavaks saada praktiliselt kõigi Väike-Maarja elanikega, sest valdav osa peredest on vähemalt ühe pereliikme kaudu olnud seotud Väike-Maarja kolhoosiga.

Valda tööle asumine tuli ootamatult. Ettepaneku tegi vallavanem Jüri Poolak vajadusest tööle rakendada maakorraldaja, sest läheneva maareformi ettevalmistamine tõi kaasa suure hulga praktilist tööd. Pärast mõningast mõtlemist nõustusin. Maanõunikuna töötan alates möödunud aasta 12. augustist.

Minu töö peamiseks sisuks on valla maaregistri korrastamine ja maakadastri loomine. Maaregister on seni kasutusel olnud maade arvestussüsteem praeguste maakasutajate kaupa. Maakadaster on aga maade arvestuse süsteem kinnistute kaupa. Kinnistuid peetakse maaomandite ja maaomanike järgi. Lähemas tulevikus on meil kolme tüüpi maaomanikke — eraomanikud, munitsipaalomandus ja riigiomandus. Kõik teised maakasutajad, kes ei ole maaomanikud, saavad maad rentida omanikelt. Järelikult saab maakorraldaja töövaldkonnaks ka munitsipaalmaade kasutajate maade rentimise või maakasutuse muul viisil rentimine. Seega kujuneb lähema aja töö sisuks maaregistri asendamine maakadastriks. Praeguste maakasutajate ja tulevaste kinnistute arvestamisel ja registreerimisel käsitöö vähendamiseks oleme koostöös Eesti Maa-ametiga ja Väike-Maarja kolhoosi arvutuskeskusega rakendamas arvutit.

Minu senine töö on alates möödunud aasta septembrist olnud valdavalt seotud omandireformi aluste seadusest tuleneva endiste omanike registri koostamisega, inimeste avalduste vastuvõtmisega ja hilisema registreerimisega. Kuigi see oli maakonnavalitsuse komisjoni ülesanne, oli möödunud aasta septembriku keskpaigaks selge, et valitsuse vastav komisjon ei suuda kõiki laekuvaldusi avaldusi laadusalt vastu võtta. Et kergendada valla elanike avalduste esitamist, taotles Väike-Maarja vallavalitsus selle komisjoni esinduse loomist kohapeal valla juures. Mõne aja pärast maakonnavalitsus selle taotluse rahuldada ning kuni 17. jaanuarini võtsime vastu ja edastasime maakonnakomisjonile ca 1500 avaldust koos sinna juurde kuuluvate tõendusmaterjalidega. Pärast seda olen vastu võtnud avaldusi maa asendamiseks ja ostmiseks, kuigi nimetatud kord on senini valitsuse poolt kehtestamata.

Täna seaks on selgunud, et omanike registri koostamine võtab eeldatavasti tunduvalt rohkem aega kui sellele planeeriti. Seetõttu lükkub edasi ka maaomandite vormistamine ja maakadastri loomine. Küll on aga varem vastuvõetud avalduste tu-

lemusena selgunud inimeste soovid maade tagastamise, asendamise ja uute maaomandite osas. Selgub, et peaaegu kogu maa- fond on meie vallas inimeste tahteavalduste näol soovidega maaomanikeks saada kaetud. Kuidas maad tegelikult tagastatakse, asendatakse või erastatakse, mil- lised maatükid jäävad munitsipaalomandisse? See selgub, kui kõigepealt eraldatakse riigimaa. Eelkõige on nähtud ette taasriigistada endised riigimetsad. Maade tagastamise, asendamise ja uute omanike avalduste ja munitsipaaltaotluste põhjal teevad maakorraldaja ja valla omandireformikomisjon maakorralduskava. Tõenäoliselt avadavad osale maatükkidest soovi sama- aegselt mitmed inimesed, ettevõtted või talud. Ettevalmistatud maakorralduskava ja pärast läbiraakimisi alles jäänud konkureerivate maataotluste kohta langetab lõpliku otsuse vallavolikogu. Maaga seotud avalduste lahendamiseks tehtavad otsused on tähtsaim valdkond töös lähemate aastate kohaliku halduspiirkonna arengukava realiseerimisel.

Käesoleval aastal on inimestel võimalik maad saada üksnes ajutiseks kasutamiseks praeguste maakasutajavahelt. Nii on otsustatud majandisest and- igale kolhoosiperale ajutise kasutuseks maa Triigi kolhoosis kuni 3 ha, Vao kolhoosis 2 ha ja Väike-Maarja kolhoosis 2 ha. Teised vallakodanikud saavad kasutada kuni 0,5 ha maad. Avaldusi selleks võtsid vastu majandite agronoomid. Vallavalitsus ja majandite juhatused on kooskõlastanud, et need endised omanikud ja nende seadusjärgsed pärijad, kelle endist omandiõigust tõendavad dokumendid on korrastatud, saavad oma talu piires täielikult või osaliselt alustada maaharimist vastavalt tehnilis- tele võimalustele, kuid samuti ajutise maakasutuse korras. On selge, et lähenev külviaeg ei võimalda enam teha muudatusi maakasutajate osas. Samuti on vabariigi valitsus sätestanud, et see, kes külvab, see ka lõikab. Järelikult tulevad suuremad muudatused seoses maaga alles käesoleva aasta sügisel pärast saagikoristust.

Lugupeetud vallakodanikud, kui teil on probleeme seoses maakorraldusega, soovite esitada avaldusi maaomandi asendamiseks või vajate nõuannet, siis võite julgesti pöörduda Väike-Maarja valla maanõuniku poole. Minu tööruum asub Väike-Maarja kolhoosi kontoril, vasaalpoolest trepist üles tulles II korrusel. Võib ka telefoni teel nõu küsida või vastuvõtuoja suhtes kokku leppida. Minu telefoninumber on 61-578.

RUTH ALBI, maanõunik

